

so bili s tem zadovoljni, ker so prepričani, da bode „Štajerc“, ako bode treba za njega par desetic na leto več plačati, gotovo tudi mnogo več prinesel.

Toraj naročite se tako hitro, kako je mogoče! Dragi kmetje, ostanite nam, kakor do sedaj zvesti, da pa smo Vam mi zvesti prijatelji, o tem se je gotovo že vsak prepričal! Nekateri farji in dohtarji nas bodojo črtili, naj jih bode, saj vejo zakaj! Ako Vas mi nebi pred njimi svarili, bi gotovo držali ti gospodje z nami.

Zdaj pa vidijo, da so se kmetje začeli braniti, da jim ni več za farški, za dohtarski jarem, zato pa se nas tako bojijo. Ta strah kažejo s svojim ljutim preganjanjem našega lista.

No, dragi nam farški bratje in farški podrepniki, zakaj pa potem vi čitate naš list, ko pa ga tako preganjate? Klerikalci letè navadno prvi na pošto po „Štajerca“. Zakaj le neki?

Prižnice, (kancelni), spovednice, misijoni, farovži, vse, vse se je že porabilo in se še danes rabi proti „Štajercu“ in glej, po vsakem takem misijonu, po vsaki taki pridigi smo dobili ravno z istega kraja zopet več novih naročnikov. Pošiljal je „Štajerc“ „kaplanček“ z Maribora in njegovi zahrbtniki k — hudiču, a „Štajerc“ pa vedno prospeva, in se bode sedaj celo povečal.

Krasen dokaz, da ga kmetje ljubijo, ker je edino pravi kmečki list!

in obleče navadno, pobere svoje mačke in gre ročno domov na peč z mačkami orat. Ko brata prideta domov, vpraša ju precej, kateri je stavoobil. Rekla sta: „Nek tak mladenič je prišel, ves je bil v mesengastem oblačilu, on je dobil prstan.“ Nobeden ni vedel, kdo je bil. On pa reče: „Saj sem vama prej pravil, da sta neumna, če gresta. Jaz doma z mačkami na peči orjem, pa mi je zmerom dobro.“

Ko ni vedel kralj, kdo je dobil kraljestvo in kraljičino, razglasil še je jedenkrat, da kdor bo pri grajščini z najvišjega okna zlato jabolko dobil na konji jezdeč, njegovo bo kraljestvo in kraljičina. Ko to dva brata zvesta, spet očeta prosita, naj bi smela iti srečo poskusit; morebiti da dobi kateri zlato jabolko. Oni pa, ki je na peči z mačkami oral, smejal se je in rekel: „Kako sta neumna; saj ne bosta ničesa dobila! Jaz pa bom doma z mačkami oral, pa mi bo

Preganjanje.

Kdor se zavzame za tiste, kateri se preganajo, ta izpolni s tem svojo človeško, svojo kristjansko dolžnost. Vsaki, kateri ljubi pravico, ne bode tudi nikdar zamudil, da ne bi takemu, kateri se zares preganja, pomagal. Naravno je toraj, da dobijo preganjani kaj lahko in hitro podporo. To dejstvo pa zlorablja tudi drugi, kateri se množici kažejo kakor da bi jih kedopreganjali, katerih pa nihče ne preganja.

„Vera je v veliki nevarnosti, sovražniki Kristusovi vladajo na svetu. katoliška cerkev, duhovniki se preganjajo!“

Te in enake besede se slišijo povsod dandanes, slišijo se v mestih, slišijo se na kmetih. A ne samo, da bi se govorile, temveč napišejo in tiskajo se ter se tako razprostirajo med ljudstvom.

Ker se je tudi naš list že večkrat podolžil, da je proti veri, da je proti duhovnikom, da jih preganja, da se vera odganja, hočemo danes nekaj besed o tem spregovoriti.

Ali je res, da je vera v nevarnosti? Ali je res, da vladajo na svetu sovražniki Kristusovi? Odgovor: Prava, resnična naša sveta vera ne more biti nikdar v nevarnosti. Ona je človeku tako globoko vtisnjena v dušo in v srce, da je ne more odstraniti nobena moč celega sveta. Nauki Kristusovi so tako lepi, tako dobrni, da ne bode nikdar pravi človek o njih dvomil in dokler bodojo živeli ljudje, kateri imajo zdravo pamet, se bodojo po Njegovih naukih ljubezni ravnali.

Ali je toraj res, da se katoliška vera, katoliška cerkev kot taka preganja? Odgovor: Ni res! Vsaki človek živi pri nas po svojem verskem prepričanju in država skrbi posebno pri nas na Avstrijskem, da mu tega verskega prepričanja ne sme nihče kaliti. Katoliki imajo svoje službe božje, svoja cerkvena opravila in država skrbi zato, da se pri tem ne motijo, da celo, ako bi na primer pozabil človek, kateri je od druge, toraj od tuge vere, vzeti klobuk z glave, ga zato postava kaznuje. Otroci, vojaki, dijaki i. t. d.

zmirom dobro.“ Ko ona dva odideta, pobere mladenič svoje mačke v torbo vzame srebrno uzdo in gre na tisti travnik, potrese uzdo, pa pride tisti srebrni konj in prinese za princa obleko. Bila je vsa z srebrom vezana. On zajaše konja in zdirja proti grajščini. Od daleč ga že pozdravlja. Vsi so hoteli, da bi on prvi poskusil srečo, pa je rekел: „Le drugi naj prej poskusijo, ki so delj časa že tukaj, potlej bom pa jaz.“ Vsi so poskusili, nobeden ni dobil jabolke. Sedaj poskusi ta, pa jo je prvikrat dobil. Na to ročno odide, da niso vedeli kam, na tisti travnik, sleče prinčevsko obleko in obleče navadno, pobere v torbo svoje mačke in ročno gre domov na peč z mačkami orat. Onadva prideta domov, bila sta prav žlostna; ta jima pa reče: „Saj sem vama prej povedal, da sta neumna, ko tje hodita. Jaz doma na peči z mačkami orjem, pa mi je zmerom dobro.“

morajo iti v cerkev ob vsakem prazniku, ker to poštava zahteva; ako tega ne storijo, se kaznujejo. Duhovniki vživajo popolno prostost, tudi kar se tiče njihovega političnega prepričanja, da, celo agitiranja, med tem, ko tega ne vživajo drugi stanovi. Le naj poskusi na primer kak učitelj tako agitirati, kakor kak kaplan, potem bode že videl, kaj se mu bode zgodilo! Naši poslanci v državnem in deželnem zboru so večinoma duhovniki, ali pa vsaj ljudje, na katere duhovniki s svojim političnem prepričanjem vplivajo.

Duhovniki in cerkve imajo navadno veliko premoženje in duhovščini se godi prav dobro. Saj morda vsaki ve, da se slišijo med ljudstvom večkrat besede: „Duhovniški stan je najboljši stan, ker njemu ne poplavi voda, njemu ne poklesti toča, njemu ne uniči mraz ničesar!“ To se pravi, duhovnik dobi svoje plačilo, za njega mora država skrbiti in vsaki se lahko prepriča, da gospodje s farovža preslabo ne živijo! Malo kje najdeš duhovnika, kateri ne bi bil prav dobro podrejen.

Kje je toraj tisto preganjanje, od katerga se toliko govori in piše? Kako si upajo ti gospodje od preganjanja govoriti, ko se jim tako dobro godi, ko država za njih tako očetovsko skrbi?

Kako pa vendar pride, da ljudstvo veruje te laži od preganjanja cerkve in duhovnikov?

To pride tako:

Mnogo duhovnikov — hvala Bogu, vsi ne — se v seminarah (duhovskih šolah) tako izšolajo, da se jim že tam vcepi v dušo v prvi vrsti politika, a šele v drugi vrsti dušno pastirstvo svojih bodočih faranov. Politika pa je popolnoma posvetna reč, in v posvetnih rečeh duhovnik ravno tako lahko zgreši pravo pot, kakor vsak drugi človek, politično mnenje duhovnika ni vsikdar pravo, posebno ne za druge stane. Vsaki stan si želi to, kar mu koristi. Gotovo pa nam bode priznal vsaki, da so želje kmeta, delavca popolnoma druge, kakor pa želje župnika, dohtarja, kaplana. Kar enemu koristi škoduje drugemu. Toraj ne sme, in ne more zahtevati, duhovnik, da bi njegovi farani imeli tisto po-

litično prepričanje, kakor je goji on. Ne, nasprotno vsaki državljan ima pravico gojiti in imeti s voje politično prepričanje.

A vendar pa, če sme vsaki človek imeti svojo lastno politično mnenje, hoče mnogo duhovnikov v siliti ljudstvu svoje politične nazore. Kateri ni njihovega mnenja, ta se preganja, se sovraži, grozi se mu s — peklom!

Ako se na primer kmetje in delavci noč in dan trudijo, da se preživijo, in ako pri tem težkem boju za obstanek zapazijo, da klerikalci njihov boj za kruh, ne da bi ga zlajšali oteškočijo, tedaj se nam ni čuditi ako, jih to razljuti, tedaj se nam ni čuditi ako postanejo sovražniki klerikalcev, ako jih pregaujajo. A dobro moramo ločiti celo stvar: Nikdar se ne preganja duhovnik, nikdar ne oznanjevalec presvetih Kristusovih naukov, nikdar ne dušni pastir, temveč preganja se,ako se to že zares zgoditi, politikar. Le tedaj je ljudstvo duhovnikom nasprotno, le tiste preganja, od katerih ve, da jim je bolj za politiko, kakor pa za vero. Tisti duhovnik se preganja, kateri pri zborovanjih glasno in gladko, dobro premišljeno po cele ure govoriti, ako pa pride na prižnico, (kancel), niti četrt ure ne more govoriti. Tisti duhovnik se preganja, kateri zanese kot apostol miru tja v zadnjo gorsko kočo preprič in sovraštvo, ker je s svojimi političnimi nazori posegel celo v družinsko življenje. Tisti duhovnik se s pravico preganja, kateri pozabi za časa kake volitve na vse molitve, in hodi od hiše do hiše, da bi nabral glasov za svojega kandidata, tisti duhovnik se s pravico sovraži, kateri piše časopise, da bi ž njimi ljudstvo nahujskal, da bi zasejal preprič med sosedje, samo raditega, ker niso njegovega prepričanja, njegove narodnosti! Kdo pa hujška najbolj Slovence proti Nemcu? Kakor smo že trdili na tem mestu, to delajo najbolj mlađi neizkušeni kaplani in pa njihovi — botri dohtarji. No, in ako je ljudstvo proti takim duhovnikom, še to ni preganjanje, ne, ljudstvo jih ne preganja, ljudstvo se jih brani!

so ga pozdravljati. Kraljičina je mislila: „Ko bi dobil tale, ki je tako zál, kakor solnce.“ Vsi so hoteli, naj bi prvi poskusil, pa ni hotel, rekel je: Le drugi naj prej, ki so prej prišli, jaz sem najzadnji.“ Vsi so poskusili, pa nobeden ni mogel gori. Naposled pa ta poskusi; bil je pa tako ročno gori, kakor bi mignil in v trenutku bil je zopet na tleh, kakor blisk. Nikdo ga ni mogel raniti. Kraljičina pa je bila močno žalostna, ko ni vedela, kdo je bil. Ko pride na travnik, ročno sleče prinčevsko obleko in obleče navadno, konju sname uzdo, mačke pobere in gré naglo domov na peč z mačkami orat. Ko brata prideta domov, bila sta žalostna, on pa nju vpraša: „Kako je bilo, ali sta kaj dobila?“ Pa rečeta: „Takšen mladenič je prišel, čisto je bil zlat. Ta je dobil venec, pa nobeden ni vedel, kam je izginil.“ Brat jima reče: „Saj sem povedal, da sta neumna, ko hodita tja. Jaz pa doma

Kralj spet ni vedel, kdo je dobil kraljestvo, kdo je dobil prstan in jabolko; zopet je dal razglasiti, da kdor bi imel takega konja, da bi na vrh graščine šel po stopnicah, tam pridobil lep venec in potem skočil jezde na tla on bo dobil kraljevstvo in kraljičino. Spet to izvesta brata in prosita očeta, naj bi jima kupil prav živa konja. Res jima je oče kupi, mlajši se jima pa smeje: „Kako sta neumna; jaz pa doma na peči z mačkami orjem, mi je pa zmerom dobro.“ Potem sta onadva odšla, ta pa je pobral svoje mačke in je vzel tisto zlato uzdo in je šel na tisti travnik, potrese uzdo, in pride tisti zlati konj in prinese prinčevsko obleko. On sleče navadno obleko in obleče prinčevsko ter zajaše zlatega konja proti graščini. Kralj je bil razglasil, če pride zopet tisti princ, naj se rani, da ga bodo potlej poznali. Ko ga zagledajo, začeli

— 4 —
Pravi duhovnik — hvala Bogu, da še je dovolj takih — uživa povsod veliko spoštovanje. Vse ga čisla, vse ga ljubi! Kot krasen v z g l e d zato so naš milostljivi knez in škof sami, katerih pač v s i l j u b i o, ker jim n i z a politiko, kateri tako živijo, kakor mora živeti pravi učenec Kristusov. Duhovniku pa, ki seje nemir, se bode gotovo povsod tudi nasprotovalo in ako se spremeni to nasprotovanje nazadnje v p r e g a n j a n j e, se nam ni ni čuditi.

Naš list ni bil nikdar proti pravim duhovnikom, ako je pa tu in tam opral kakega duhovnika, kateri ni tako postopal, kakor to zahteva od njega sveti stan in poklic, potem bi mu ti gospodeki morali biti hvaležni za to, da jim je pokazal pravi pot, ne pa, da ga p r e g a n j a j o. Da pa gospodje v dolgih černih suknjah „Štajerca“ preganjajo, to pač ve vsaki dovolj! Na naši strani ni p r e g a n j a n j a, ni sovraštva, preganjanje je na klerikalni strani!

Duhovniki naj živijo tako, kakor jih je Kristus učil, potem jih bodemo z veseljem — h v a l i l i !

Proti veri se ni v našem listu pisala nikdar ne ena beseda, nasprotno, vsikdar smo zagovarjali našo katoliško sveto vero. Kmetje, kaplanček v Mariboru nas imenuje protestante, luterance, brezverce, o n p i š e k o t d u h o v n i k o d n a s, d a n a s m o r a t e p o s l a t i k h u d i č u, sodite sami, kje je h u j s k a r i j a, kje p r e g a n j a n j e, mi se ne bojimo, da bi n a s o b s o d i l i !

Spodnje-štajerske novice.

V Mozirju je po kratki bolezni preminul kapelan g. A. Šijanec, ki je bil tihenravi in jako blagega in plemenitega srca. Med prebivalstvom ni delal sovraštva in ni vnemal nepotrebnih prepirov, kakor to danes, žalibog, dela toliko duhovnikov. Pogreb njegov je bil veličasten. Razun lepega števila duhovnikov in velike množice domačih županov udeležilo se je pogreba tudi dosti njegovih prijateljev iz Šoštanja, Velenja in še od drugod. In ko so krsto položili v grob, ter so mu pevci še zapeli nagrobnico v slovo,

za pečjo z mačkami orjem in mi je zmerom dobro.“

Nato je prstan, jabolko in venec pregledoval na peči.

Ko je oče prišel v hišo, je pa videl, da ima njegov najmlajši sin tiste reči, ki so bile dane v stavo. Oče je precéj šel kralju povedat, da ima njegov najmlajši sin prstan, jabolko in venec. Kralj mu je rekел, naj pride on k njemu. Oče gré domòv, fantu pové, naj gre h kralju, fant pa reče: „Le pojrite kralju povedat: Kakor je njemu daleč od mene, tako je meni do njega.“ Oče gre kralju povedat, kaj je rekel sin. Ko mu pove, sinov odgovor, zavzame se kralj in ukaže najlepšo kočijo napreči in s seboj vzame lepo prinčevsko obleko. Ko pride do tiste hiše bil je fant za pečjo in je z mačkami oral. Kralj vpraša očeta, kje je tisti fant, ki ima prstan, jabolko

solzila so se vsa očesa, kar pač priča, kako ljudstvo ljubi pravega d u h o v n i k a, kakršen je bil pokojnik. Med mnogimi venci, kateri so se na krsto položili, bil je tudi venec mozirskih tržanov z napisom: „Miroljubnemu svečeniku!“ Ohranimo blagom pokojniku trajen spomin!

Pri konzumih vedno lepše. O zmešnjavah o marenberškem konzamu se nam poroča še sledeče: Ko je bil g. župnik Juri Ž m a v c iz Remšnika kot obdolženec v konzumski kazenski zadavi zaslišan, se ga je polastila jeza in kes pa je tedaj rekel: „Vse je kradlo, kar je bilo pri konzumu!“ Ko pa so Klobučarja zaprli, je vskliknil: „Zdaj pa naj še tistega hudiča, kaplana Somreka zaprejo, ki nam je konzum ustanovil!“ Te dve izjavi skesanega in potrtega srca naj bodo vsem klerikalnim botrom konzumov v svari. Kesanje pride navadno prepozno!

Dopisi.

Iz Šmartna na Paki. Nekoliko v odgovar „Slov. Gosp.“ Že dalje časa nameraval sem, Vam poročati o dogodkih v našej občini; kajti Vaš list je edini slovenski štajerski časnik, ki se upa povedati resnico tudi tistim, ki so se smatrali do sedaj pri nas za nezmotljive in nedotakljive. Vaš list odprl je že marsikateremu oči, da ne verjame slepo vsakemu mlečnozobnemu kaplančku ali mežnarčku, kateri šejuje pod plaščem svete vere soseda proti sosedu, sina proti očetu, stariše proti otrokom, druge zopet proti svojim dobrotnikom, Slovenca proti Nemcu. Ljudje, ki so poklicani oznanjevati resnico, ki je hčerka božja in oznanjevati mir, ljubezen in medsebojno spoštovanje, netijo povsod prepri in sovraštvo. Le sejte veter, želi bodete vihar! Tako godilo se je pri nas zadnji čas ob priliki občinskih volitev in se še godi, kajti „Slov. Gospodar“ prinesel je v svoji zadnji številki jako nesramen in lažnjiv dopis iz našega kraja. V tem dopisu blati se častitljiva oseba tukajšnjega gospoda barona, kateri je največji dobrotnik cele občine. Gospod baron živi že 35 let tukaj v občini in se ni nikdar vmešaval v strankarske prepire, pač pa je povsod rad pomagal, kjer je bilo

in venec. Oče pokaže za peč, in kralj reče: „Tako, ti imas?“ Fant pravi: „Mislim, da imam!“ — in pokazal je tisti zlati prstan, zlato jabolko in zlati venec. Potlej ga je kralj oblekel v lepo prinčevsko obleko, katero je prinesel s seboj, in potlej mu je rekel: „Sedaj pojdeš pa z menoj!“ Fant je rekel: „Že grem, toda drugače ne, da vzamem mačke s seboj. Maček ne pustim, dokler bom na svetu.“ Kralj mu reče, naj jih vzame. Pa je pobral mačke v torbo in nje vzel s seboj. Ko pridejo do grajsčine, vede ga kralj gori. Kraljičina je bila pa prežalostna, ko je dobila tega buteljna. Fant je rekel: „Tukaj imate kar špičaste peči; kako bom pa na peči s mačkami oral?“ Naglo so mu morali plano peč pozidati, da je potlej z mačkami po njej oral. Drugi so se mu pa smijali in ga imeli za norca.

(Konec sledi.)